

[Svend Auken]

har sagt nej tak til dette ensidige tilbud fra ledelsens side.

Den anden bemærkning, jeg skal gøre, er i anledning af, at hr. Tørnæs er meget tilfreds med det radikale forslag. Det er jo i sig selv et enormt fremskridt i forhold til arbejdsmi-
nisterens tale, men jeg vil spørge hr. Tørnæs, om han er klar over, at det radikale forslag ikke alene er obligatorisk, på samme måde som det socialdemokratiske forslag er det, men også er obligatorisk for den enkelte virksomhed, medens der i det socialdemokratiske forslag er indbygget en frivillighed for den enkelte virksomhed med hensyn til, om man vil være med i ordningen eller man ikke vil være med i ordningen. I det radikale forslag er der altså tale om en tvangsmæssig afståelse af ejendomsret, hvorimod der ikke er en tilsvarende stram bestemmelse i det socialdemokratiske forslag.

(Kort bemærkning).

Tørnæs (V):

Jeg beklager, at hr. Svend Auken ikke har hørt, at der ganske tydeligt fra min side blev taget afstand fra det tvangsmæssige såvel i det socialdemokratiske som i det radikale forslag. Nej, det, jeg hæftede mig ved, var den i og for sig karakteristiske forskel, der er på det socialdemokratiske forslag og det radikale, idet man, så vidt jeg har forstået det, i det socialdemokratiske forslag arbejder ud fra et fællesejeelement, fællesfonde, amtsfonde osv., mens man i det radikale forslag – sådan har jeg forstået det – mere hælder til vurderingen af et personligt ejendomsretsforhold til OD-ordningerne.

I øvrigt mener jeg, at spørgsmålene om, hvor mange virksomheder der har fået etableret OD-ordninger, hvordan de er blevet skabt, hvordan de er kommet frem, og hvem der har sagt nej til dem, netop er noget, vi kunne få oplyst under udvalgsarbejdet.

(Kort bemærkning).

Estrup (RV):

Det er hr. Svend Aukens ord om en tvangsmæssig afståelse af rettigheder, som bringer mig på talerstolen. Jeg tror ikke, det er det helt rigtige udtryk, og jeg tror heller ikke, hr. Svend Auken ville fastholde det ved nærmere overvejelse. Det, der er tale om, er,

at man skaber et overskud i virksomheden, altså en tilvækst, og spørgsmålet er herefter, hvor den tilvækst skal placeres, og hvem der har ejendomsretten til den. Der er altså ikke nogen ejendomsret på forhånd, og jeg synes, det er væsentligt at understrege, at der er tale om ejendomsretten til noget, der er nyskabt i fællesskab af virksomhedens ledelse, dens ansatte og dens kapital.

Men det er selvfølgelig rigtigt, som hr. Svend Auken siger, at vi på det punkt går et skridt videre end socialdemokraterne i og med, at vi siger til virksomheden, at vi lægger så megen vægt på medbestemmelse, at vi synes, det er så afgørende, at der skabes nye demokratiske beslutningsprocesser, at vi gerne vil binde kapitalen i virksomheden, i den pågældende arbejdsplads. Det er selvfølgelig en forskel, men jeg forstår i øvrigt, at det er en tanke, som også socialdemokratiet tidligere har overvejet.

(Kort bemærkning).

Svend Auken (S):

Jeg tror, hr. Estrup er opmærksom på, at jeg brugte ordet tvang i samme indskrænkede forstand, som hr. Tørnæs brugte det. Jeg mener naturligvis ikke på samme måde som hr. Estrup, at en ordning – hvad enten man tager det radikale forslag eller det socialdemokratiske forslag – der udvider friheden og udvider medbestemmelsen i det danske samfund, er udtryk for en forøget tvang – tværtimod. Derfor forekommer ordet tvang naturligvis heller ikke i det socialdemokratiske beslutningsforslag, endside ordet obligatorisk. Jeg sagde det kun, fordi jeg synes, at hr. Tørnæs i sin forståelige iver efter at markere sig lidt anderledes end den meget reaktionære tale, vi hørte fra arbejdsministeren, måske lovlig hurtigt faldt i armene på det radikale venstre, som på det helt afgørende punkt ligger de solidariske synspunkter nærmere.

Det fører mig over til spørgsmålet om fælleseje. Det, vi har lagt vægt på – og dér er en forskel mellem det radikale forslag og vores – er, at vi er tilhængere af fælleseje, mens de radikale er tilhængere af enkeltmandseje; men den afgørende lighed er, at der i begge forslag er forudsat en fælles forvaltning af midlerne, for ellers har det nemlig ingen mening at tale om en egentlig demokratisering. Og det er denne fælles forvaltning, der giver